

1.

Prolog

¹ Cartea istoriei lui Tobit, [fiul] lui Tobiel, [fiul] lui Ananiel, [fiul] lui Aduel, [fiul] lui Gabael, [fiul] lui Rafael, [fiul] lui Raguel din descendența lui Asiel, din tribul lui Neftali.

² În zilele lui Salmanasar, regele asirienilor, a fost luat captiv din Tisbe, care este la dreapta de Cadeș al lui Neftali, în Galileea de Sus, mai sus de Așer, pe drumul spre apusul soarelui, la stânga de Fagor.

Viața pioasă a lui Tobit

³ Eu, Tobit, am umblat pe căile adevărului și ale dreptății în toate zilele vieții mele și am făcut multe fapte de milostenie fraților mei și poporului meu care a venit cu mine în captivitate în țara asirienilor, la Ninive.

⁴ Când mă aflam în țara mea, în pământul lui Israel, și când eram tânăr, tot tribul lui Neftali, tatăl meu, s-a îndepărtat de casa lui David, strămoșul meu, și de Ierusalim, cetatea aleasă dintre toate triburile lui Israel ca toate triburile lui Israel să aducă jertfe [acolo] și a fost sfințit templul locuinței lui Dumnezeu, fiind el construit în ea pentru toate generațiile în veci.

⁵ Toți frații mei și casa părintelui meu Neftali aduceau jertfe vițelului pe care îl făcuse Ieroboam, regele lui Israel, în Dan, peste toți munții din Galileea.

⁶ Numai eu singur mergeam de multe ori la Ierusalim de sărbători, așa cum este scris pentru întregul lui Israel prin hotărâre veșnică. Aveam cu mine primele roade și întâii născuți, zeciuiala din animale și prima tunsoare a oilor și mergeam la Ierusalim.

⁷ Le dădeam preoților, fiii lui Aaron, pentru altar. Iar zeciuiala din grâu, din vin, din untdelemn, din rodii, din smochine și din celelalte fructe, o dădeam fiilor lui Levi care slujeau la Ierusalim. A doua zeciuială o transformam în argint pentru șase ani, mergeam și o cheltuiam la Ierusalim în fiecare an.

⁸ [A treia zeciuială] o dădeam orfanilor, văduvelor și prozeliților care locuiau cu fiii lui Israel: le-o aduceam și le-o dădeam o dată la trei ani. Iar noi o mâncam după hotărârea dată cu privire la acestea în legea lui Moise și după poruncile pe care le dăduse Debora, mama tatălui meu Ananiel, pentru că tata m-a lăsat orfan și a murit.

⁹ Când am devenit bărbat, mi-am luat soție din descendența neamului nostru și mi s-a născut din ea un fiu, căruia i-am dat numele Tobia.

¹⁰ Când am fost deportat în Asiria și am ajuns în captivitate la Ninive, toți frații mei și cei din familia mea mâncau din pâinea neamurilor.

¹¹ Eu însă îmi apăram sufletul ca să nu mănânc din pâinea neamurilor.

¹² Și pentru că mi-am amintit de Dumnezeuul meu din toată inima mea,

¹³ cel Preaînalt mi-a dat har și trecere înaintea lui Salmanasar; eu cumpăram pentru el tot ce avea nevoie.

¹⁴ Mergeam în Media și cumpăram de acolo pentru el, până când el a murit. I-am încredințat lui Gabael, fratele lui Gabri din ținutul Mediei, zece talanți de argint în saci.

¹⁵ Când a murit Salmanasar și a devenit rege Senaherib, fiul său, în locul lui, drumurile Mediei erau nesigure și nu mai puteam să merg în Media.

¹⁶ În zilele lui Salmanasar am făcut multe fapte de milostenie pentru frații mei care erau din neamul meu.

¹⁷ Le dădeam pâine celor înfometați și haine celor goi, iar dacă vedeam pe cineva din neamul meu mort și aruncat peste zidurile din Ninive, îl îngropam.

¹⁸ Dacă Senaherib ucidea pe cineva atunci când se întorcea vreun fugar din Iudeea în zilele judecății pe care o făcea regele cerului pentru blasfemiile pe care le rostise, îl îngropam. Căci pe mulți dintre fiii lui Israel i-a ucis în mânia lui, iar eu le furam trupurile lor și le îngropam. Senaherib le căuta, dar nu le găsea.

¹⁹ Dar cineva dintre cei din Ninive s-a dus și i-a făcut cunoscut regelui despre mine că eu îi îngrop. Atunci m-am ascuns. Când am înțeles că regele a aflat de mine și că sunt căutat spre a fi dat morții, mi s-a făcut frică și am fugit.

²⁰ Mi-au fost confiscate toate cele pe care le aveam și nu mi-a rămas nimic – au fost luate pentru [visteria] regelui – în afară de Ana, soția mea, și de Tobia, fiul meu.

²¹ Nu au trecut patruzeci de zile până când l-au ucis cei doi fii ai săi [după care] au fugit în munții Ararat. Apoi a devenit rege Asarhadon, fiul său, în locul lui, iar acesta l-a pus pe Ahicar, fiul lui Anael, fiul fratelui meu, peste toată contabilitatea regatului și el avea putere asupra întregii administrații.

²² Atunci Ahicar a intervenit pentru mine și m-am întors la Ninive. Căci Ahicar era primul dintre paharnici și [responsabil] cu inelul, cu administrația și cu contabilitatea în timpul lui Senaherib, regele asirienilor, iar Asarhadon l-a stabilit al doilea după el. Era nepotul meu, din rudenia mea.

2.

Orbirea lui Tobit

¹ În timpul regelui Asarhadon, m-am întors acasă și mi-au fost redați Ana, soția mea, și Tobia, fiul meu. În *Sărbătoarea noastră a Rusaliilor*, adică *Sfânta [Sărbătoare] a celor Șapte Săptămâni*, mi s-a făcut un prânz bun și m-am așezat să măncăm.

² Mi s-a pregătit masa; mi s-au pregătit multe feluri de mâncare. I-am spus lui Tobia, fiul meu: „Copile, mergi, și dacă vei găsi vreun sărac dintre frații noștri luați captivi la Ninive, care își amintește din toată inima [de Domnul], adu-l să măănânce împreună cu mine! Iată, eu te voi aștepta, copile, până te vei întoarce!”.

³ Tobia s-a dus să caute pe cineva sărac dintre frații noștri. Întorcându-se, mi-a zis: „Tată!”, iar eu i-am răspuns: „Iată-mă, copile!”. Răspunzând, el a zis: „Tată, iată, unul din neamul nostru a fost omorât; zace în piață după ce tocmai l-au strangulat”.

⁴ Am sărit, uitând de prânz, înainte de a fi gustat ceva din el. L-am ridicat din piață și l-am pus într-una dintre camere până la apusul soarelui, urmând să-l îngrop.

⁵ Întorcându-mă, m-am spălat și am consumat hrana cu tristețe,

⁶ amintindu-mi de cuvintele profetului Amos, care a vorbit împotriva [cetății Betel], spunând: „Sărbătorile voastre se vor schimba în durere și cântecele voastre în bocet și plânset”.

⁷ Când a apus soarele, m-am dus și, săpând o groapă, l-am îngropat.

⁸ Vecinii mei mă luau în râs, spunând: „Tot nu se teme. A fost căutat ca să fie ucis pentru o astfel de faptă, dar a fugit. Iată, îngroapă din nou morții!”.

⁹ În acea noapte, m-am spălat, am venit și am adormit lângă zidul curții, iar fața mea nu era acoperită din cauza căldurii.

¹⁰ Nu știam că sus, pe zid, sunt păsările. A căzut găinaț cald peste ochii mei și mi-a apărut o albeață. M-am dus la medici ca să fiu vindecat, dar cu cât mă ungeau mai mult cu medicamente, cu atât orbeau ochii mei mai mult din cauza albeții, până când am orbit de tot. Am fost orb timp de patru ani și toți frații mei sufereau cu mine. Ahicar s-a îngrijit de mine timp de doi ani, până când a plecat la Elimaida.

¹¹ În acel timp, Ana, soția mea, și-a luat de lucru treburile de femeie.

¹² Ea trimitea stăpânilor, iar ei îi dădeau plata. În luna a șaptea, adică Dystros, a scos pânza și a trimis-o stăpânilor care i-au dat toată plata; [mai mult] i-au dat și un ied pentru masă.

¹³ Când a intrat la mine, iedul a început să zbiere. Eu am chemat-o și i-am spus: „De unde este iedul? Nu cumva a fost furat? Dă-l înapoi stăpânilor pentru că nu avem voie să mâncăm nimic furat!”.

¹⁴ Ea mi-a zis: „Mi-a fost dat pe lângă plată”. Dar eu nu am crezut-o și i-am spus să-l dea înapoi stăpânilor, roșind înaintea ei. Atunci ea a răspuns și mi-a zis: „Unde sunt faptele tale de milostenie și faptele tale de dreptate? Iată, se știe ce ți-au adus!”.

3.

Rugăciunea lui Tobit

¹ Având inima mâhnită și suspinând, am plâns și am început să mă rog cu suspine:

² „Drept ești tu, Doamne,

și toate faptele tale sunt drepte.

Toate căile tale sunt îndurare și adevăr.

Tu judeci veacurile.

³ Acum, Doamne, amintește-ți de mine!

Privește și nu mă pedepsi

pentru păcatele și neștiința mea și ale părinților mei
cu care am păcătuit înaintea ta!

⁴ Nu am ascultat de poruncile tale,

Iar tu ne-ai dat prăzii, captivității și morții

și am devenit de exemplu, de batjocură și de rușine
pentru toate popoarele între care ne-ai împrăștiat.

⁵ Acum multele tale judecăți sunt adevărate

că faci cu mine după păcatele mele,

pentru că nu am împlinit poruncile tale

și nu am umblat cu adevărat în fața ta.

⁶ Fă cu mine după cum îți place!

Poruncește să fie luat duhul meu din mine

ca să fiu dezlegat de pe fața pământului

și să devin pământ!

Căci mai de folos îmi este să mor decât să trăiesc,

pentru că am auzit reproșuri mincinoase

și am multă durere în mine.

Poruncește, Doamne, să fiu dezlegat de strâmtorarea aceasta!

Dezleagă-mă înspre locul de veci

și nu-ți întoarce fața de la mine, Doamne!

Căci îmi este mai de folos să mor

decât să privesc strâmtorare multă în viața mea

și să nu mai aud reproșuri!”.

Nenorocirea Sarei

⁷ În aceeași zi, i s-a întâmplat Sarei, fiica lui Raguel din Ecbatana Mediei, să audă reproșuri de la una dintre slujitoarele tatălui său.

⁸ Căci fusese dată [ca soție] la șapte bărbați, iar Asmodeu, demonul cel rău, îi ucisese pe aceștia înainte de a fi ei împreună cu ea, așa cum se cuvine soțiilor. Slujitoarea i-a zis: „Tu i-ai ucis pe bărbați. Iată, ai fost dată la șapte bărbați și nu ai rămas cu numele de la niciunul!

⁹ De ce ne lovești pe noi pentru bărbații tăi fiindcă au murit? Du-te după ei și să nu vedem nici fiu, nici fiică de la tine în veci!

¹⁰ În aceeași zi, a fost mâhnită în suflet și a plâns. Mergând în camera de sus a tatălui, a vrut să se spânzure. Dar, înainte, s-a gândit și a zis: „Să nu i se aducă reproșuri tatălui meu și să i se spună: «Ai avut o singură fiică iubită și aceasta s-a spânzurat din cauza relelor». Voi duce bătrânețea tatălui meu cu durere în lăcașul morților! Este mai bine pentru mine să nu mă spânzur și să mă rog Domnului să mor și să nu mai aud reproșuri în viața mea!”.

¹¹ În acel moment, întinzându-și mâinile spre fereastră, s-a rugat și a spus:

„Binecuvântat ești tu, Dumnezeu al îndurărilor,

și binecuvântat este numele tău în veci!

Să te binecuvânteze toate lucrările tale în veci!

¹² Acum, către tine îmi îndrept fața și ochii mei.

¹³ Spune ca să fiu dezlegată de pe pământ
și să nu mai aud reproșuri.

¹⁴ Tu știi, stăpâne că sunt pură
de orice impuritate cu vreun bărbat.

¹⁵ Nu mi-am pătat numele
și nici numele tatălui meu în țara captivității mele.

Sunt singură la tatăl meu

și nu are un alt copil care să-l moștenească.

Nu are niciun frate apropiat și nici rudă

ca să mă păstrez de soție pentru el.

Mi-au pierit deja șapte [soți]:

pentru ce să mai trăiesc?

Dar dacă ție nu-ți place să mă dai morții, Doamne,

ascultă acum reproșul [adus] mie!

¹⁶ În același timp, a fost ascultată rugăciunea amândurora înaintea gloriei lui Dumnezeu.

¹⁷ A fost trimis Rafael ca să-i vindece pe cei doi. Pe Tobit să-l scape de albeața de pe ochi ca să vadă cu ochii săi lumina lui Dumnezeu, iar pe Sara, [fiica] lui Raguel, să i-o dea de soție lui Tobia, fiul lui Tobit, și să-l îndepărteze de la ea pe Asmodeu, demonul cel rău. Căci îi era menit lui Tobia să o aibă ca moștenire dintre toți cei care voiau să o ia. În aceeași clipă, Tobit s-a întors din curte spre casa lui, iar Sara, [fiica] lui Raguel, a coborât din camera de sus.

4.

Învățăturile lui Tobit

¹ În acea zi, Tobit și-a adus aminte de argintul pe care i-l încredințase lui Gabael din Raghes din Media.

² Și-a zis în inima lui: „Iată, eu mi-am cerut moartea; oare nu ar fi bine să-l chem pe Tobia, fiul meu, și să-i spun de acest argint înainte să mor?”.

³ L-a chemat pe Tobia, fiul său, iar el a mers la dânsul. Și i-a spus: „Înmormântează-mă cum se cuvine! Cinstește-o pe mama ta și nu o părăsi pe mama ta în toate zilele ei; fă ceea ce este plăcut înaintea ei și nu-i întrista sufletul prin nimic!

⁴ Amintește-ți de ea, copile, căci a văzut multe pericole cât timp erai în sânul ei, iar când va muri, îngroap-o lângă mine în același mormânt!

⁵ În toate zilele tale, adu-ți aminte de Domnul, copile, și nu-ți dori să păcătuiești și să încalci poruncile lui: fă ce-i drept în toate zilele vieții tale și nu umbla pe căile nedreptății!

⁶ Căci celor care împlinesc adevărul, le va merge bine în toate lucrările lor.

⁷ Iar celor care săvârșesc dreptatea dă-le pomană din bunurile tale și ochiul tău să nu ezite când dai de pomană! Nu-ți întoarce fața de la nici un sărac și nici fața lui Dumnezeu nu se va întoarce de la tine!

⁸ După cum ai, după mulțimea [bunurilor], dă de pomană: dacă ai puțin, după puținul acela nu te teme să dai de pomană!

⁹ Căci îți vei aduna o frumoasă comoară pentru ziua strâmtorării.

¹⁰ Căci pomana te scapă de la moarte și nu te lasă să intri în întuneric.

¹¹ Pomana este un dar bun pentru cei care o fac în fața celui Preaînalt.

¹² Ferește-te, copile, de orice desfrânare și, înainte de toate, ia-ți soție din descendența părinților tăi: nu-ți lua femeie străină care nu e din tribul tatălui tău, căci suntem fiii profeților Noe, Abraham, Isaac și Iacob. Amintește-ți, copile, că părinții noștri din vechime și-au luat soții dintre rudele lor și au fost binecuvântați în fiii lor; descendența lor va moșteni pământul.

¹³ Acum, copile, iubește-i pe frații tăi și nu te mândri în inima ta față de frații tăi, de fiii și de ficele poporului tău încât să nu-

ți iei soție de la ei. Pentru că în mândrie este pieire și tulburare multă. În lene este lipsă și nevoie mare; lenea este mama foamei.

14 Nu lăsa să aștepte plata niciunul dintre cei care muncesc pentru tine, ci dă-le-o imediat! Iar dacă îl vei sluji pe Dumnezeu, și ție ți se va da răsplată. Ferește-te, copile, în toate lucrările tale și fii bine-crescut în orice situație!

15 Ce urăști tu să nu faci nimănui! Să nu bei vin până când te îmbeți și să lași beția să meargă pe drum cu tine!

16 Dă din pâinea ta celui înfometat și din hainele tale celui gol! Ceea ce îți prisosește, dă de pomană și ochiul tău să nu privească cu dispreț când dai de pomană!

17 Adu din pâinea ta pe mormântul celor drepți, dar nu le da păcătoșilor!

18 Caută sfat de la orice înțelept și nu disprețui niciun sfat folositor!

19 Domnul le va da gânduri bune și pe cine vrea Domnul îl coboară până în adâncul lăcașului morților. Acum, copile, amintește-ți aceste porunci și nu le lăsa să se șteargă din inima ta!

20 Acum, copile, îți fac cunoscut că i-am încredințat zece talanți de argint lui Gabael, [fiul] lui Gabri, la Raghes, în Media.

21 Nu te teme, copile, că am devenit săraci: tu ai multe bogății dacă te temi de Dumnezeu, fugi de orice păcat și faci ce este bine înaintea Domnului, Dumnezeului tău.

5.

Pregătirea de călătorie

¹ Tobia, răspunzând, i-a zis lui Tobit, tatăl său: „Tată, toate câte mi le-ai poruncit le voi face.

² Cum voi putea să primesc acest [argint] de la el? Căci el nu mă cunoaște și nici eu nu-l cunosc. Ce semn să-i dau ca să mă recunoască, să mă creadă și să-mi dea argintul? Nu cunosc nici drumurile spre Media ca să merg acolo”.

³ Atunci Tobit, răspunzând, i-a zis lui Tobia, fiul său: „El mi-a dat o scrisoare semnată de el și eu i-am dat lui scrisoarea semnată de mine. Am rupt-o în două și fiecare a luat o [bucată]. I-am dat-o împreună cu argintul și, iată, sunt șapte ani de când eu i-am încredințat argintul. Acum, copile, caută-ți un om de încredere care să meargă cu tine și-i vom da răsplată când te vei întoarce. Adu acest argint!”.

⁴ Tobia a ieșit să caute un om care să meargă cu el în Media și care să cunoască drumul. A ieșit și l-a găsit pe Rafael, un înger stând înaintea lui; însă el nu știa că este îngerul lui Dumnezeu.

⁵ Și i-a zis: „De unde ești, tinere!”. Iar el i-a zis: „Sunt dintre fiii lui Israel, frații tăi, și am venit aici să muncesc”. [Tobia] i-a zis: „Cunoști drumul care duce în Media?”.

⁶ [Rafael] i-a zis: „Da, am fost de multe ori acolo; cunosc și știu toate drumurile. Am fost de mai multe ori în Media și am fost găzduit la Gabael, fratele nostru care locuiește la Raghes, în Media. Este cale de două zile de la Ecbatana la Raghes, căci se află pe munte.

⁷ [Tobia] i-a răspuns: „Rămâi cu mine, tinere, până când merg să-i dau de știre tatălui! Am nevoie să vii cu mine și-ți voi da plată”.

⁸ El i-a zis: „Iată, te aștept! Numai nu întârzia!”.

⁹ Tobia a intrat și i-a dat de știre lui Tobit, tatăl său: „Iată, am găsit un om dintre frații noștri, fiii lui Israel!”. El i-a zis: „Cheamă-l la mine pe [acest] om ca să aflu care este neamul lui și din ce trib este, dacă e de încredere ca să meargă cu tine, copile”.

¹⁰ Tobia s-a dus și l-a chemat: „Tinere, tata te cheamă!”. A venit la el și l-a salutat el mai întâi pe Tobit: „Să ai parte de multe bucurii!”. Tobit i-a răspuns zicându-i: „De ce aș avea să mă bucur? Căci sunt cu ochi neputincioși și nu văd lumina cerului, ci zac în întuneric asemenea morților care nu văd lumina. Deși trăiesc, sunt printre morți; aud glasul oamenilor, dar nu-i văd”. [Rafael] i-a zis: „Ai încredere că vei fi în curând vindecat de Dumnezeu; ai încredere!”. Tobit i-a răspuns: „Tobia, fiul meu, vrea să meargă în Media. Vei putea merge împreună cu el ca să-l conduci? Îți voi da plată, frate”. El i-a zis: „Pot să merg cu el, știu toate drumurile. Am călătorit de multe ori în Media și am străbătut toate câmpiile și munții ei și-i cunosc toate drumurile”.

¹¹ [Tobit] i-a zis: „Frate, din ce familie și din ce trib ești? Lămurește-mă, frate!”.

¹² El i-a zis: „Ce nevoie ai să cunoști tribul?”. [Tobit] i-a zis: „Vreau să știu într-adevăr al cui ești, frate, și care este numele tău”.

¹³ El i-a zis: „Eu sunt Azaria, [fiul] lui Anania cel Mare, dintre frații tăi”.

¹⁴ [Tobit] i-a zis: „Mergi sănătos și teafăr, frate! Nu te supăra pe mine, frate, că am vrut să știu adevărul despre familia ta! Se întâmplă că-mi ești rudă și dintr-o familie bună și cinstită. I-am cunoscut pe Anania și pe Natan, cei doi fii ai lui Semelias cel Mare. Ei mergeau cu mine la Ierusalim și se închinau cu mine acolo și nu au rățăcit. Frații tăi sunt oameni cinstiți, ești dintr-un neam bun. Fii binevenit!”.

¹⁵ Apoi a zis: „Îți voi da ca plată o *drahmă* pe zi și cele de trebuință pentru tine ca și pentru fiul meu.

¹⁶ Mergi cu fiul meu și-ți voi mai adăuga la plată!”.

¹⁷ [Rafael] i-a zis: „Voi merge cu el, nu te teme: vom merge sănătoși și sănătoși ne vom întoarce la tine, pentru că drumul este sigur!”. [Tobit] i-a zis: „Fii binecuvântat, frate!”. Apoi l-a chemat pe fiul său și i-a zis: „Copile, pregătește cele [necesare] pentru drum și du-te cu fratele tău! Iar Dumnezeu din cer să aibă grijă de voi acolo și să vă aducă înapoi la mine sănătoși! Îngerul lui să vă însoțească cu grijă, copile!”. Și au ieșit ca să plece la drum, i-au îmbrățișat pe tatăl și pe mama lui, iar Tobit i-a zis: „Mergi sănătos!”.

¹⁸ Mama lui a plâns și i-a zis lui Tobit: „De ce l-ai trimis pe copilul meu? Nu era el toiagul mâinii noastre când intra și ieșea dinaintea noastră?”

¹⁹ Să nu pui argint după argint, ci acesta să fie gunoi față de copilul nostru!

²⁰ Felul cum ne-a fost dat de la Domnul să trăim ne este suficient.

²¹ Dar [Tobit] i-a zis: „Nu te preocupa! Copilul nostru va merge sănătos și sănătos se va întoarce la noi. Iar ochii tăi îl vor vedea în ziua în care va veni sănătos la tine.

²² Nu te preocupa și nu te teme pentru ei, soră! Îngerul cel bun îl va însoți și îi va arăta drumul cel bun și se va întoarce sănătos”.

²³ Iar ea a încetat să mai plângă.

6.

Plecarea în călătorie

¹ Copilul a ieșit și îngerul era cu el. A ieșit și câinele cu el și a mers împreună cu ei. Au mers amândoi până când s-a lăsat noaptea și au poposit lângă râul Tigrul.

² Copilul a coborât să-și spele picioarele în râul Tigrul, iar un pește mare a sărit din apă voind să-i înghită piciorul copilului, însă el a strigat.

³ Îngerul i-a zis copilului: „Apucă și prinde peștele!”. Băiatul a prins peștele și l-a adus la mal.

⁴ Îngerul i-a zis: „Spintecă peștele și scoate-i fierea, inima și ficatul și păstrează-le la tine; iar intestinalele aruncă-le! Folositoare sunt ca medicament fierea, inima și ficatul lui”.

⁵ Copilul a spintecat peștele și i-a luat fierea, inima și ficatul. Apoi a fript peștele, a mâncat și a luat din el ca să săreze.

⁶ Au mers amândoi împreună până s-au apropiat de Media.

⁷ Atunci băiatul l-a întrebat pe înger și i-a spus: „Frate Azaria, ce medicament poate fi în inima, în ficatul peștelui și în fiere?”.

⁸ El i-a zis: „Inima și ficatul peștelui afumă-le în fața bărbatului sau a femeii pe care îi bântuie un demon sau un duh rău! Va fugi de la ei orice bântuială și nu vor mai rămâne la ei în veci!

⁹ Cu fierea să ungi ochii omului peste care s-a ridicat albeață. Să suflă peste ei, peste albeață, și se vor vindeca”.

¹⁰ Când a ajuns în Media și se apropia de Ecbatana,

¹¹ Rafael i-a zis băiatului: „Frate Tobia!”. El i-a zis: „Iată-mă!”. [Rafael] i-a zis: „În noaptea aceasta trebuie să poposim la Raguel. Omul este ruda ta și are o fiică al cărei nume este Sara.

¹² Nu are alt fiu sau altă fiică în afară de Sara singură. Tu ești cel mai apropiat dintre toți bărbații ca să o obții. Și pentru tatăl

ei tu ai dreptul să o ai ca moștenire. Fata este inteligentă și curajoasă, foarte frumoasă, iar tatăl ei este [un om] bun”.

¹³ I-a mai spus: „Ție ți se cuvine să o iei. Ascultă-mă, frate! Voi vorbi cu tatăl despre fată în noaptea aceasta ca să ți-o luăm ca mireasă. Când ne vom întoarce din Raghes, îi vom face nunta. Știu că Raguel nu ar putea să ți-o refuze și să o logodească cu altul, căci atunci ar fi vrednic de moarte, după judecata cărții lui Moise, pentru că știe că ție ți se cuvine să o ai pe fata lui înaintea oricărui bărbat. Acum, ascultă-mă frate! Vom vorbi despre fată în noaptea aceasta și o vom logodi cu tine. Când ne vom întoarce de la Raghes, o vom lua și o vom aduce cu noi la tine acasă.

¹⁴ Tobia, răspunzând, i-a zis lui Rafael: „Frate Azaria, am auzit că a fost dată deja [de soție] la șapte bărbați, iar ei au murit în camera lor nupțială; chiar în noaptea în care au intrat la ea au murit. Am auzit spunându-se că un demon i-a omorât.

¹⁵ Acum, mi-e teamă pentru că nu-i face rău ei, ci dacă cineva se apropie de ea îl omoară. Eu sunt singur la tatăl meu: nu vreau să mor și să cobor viața tatălui meu și a mamei mele cu suferință din cauza mea în mormântul lor, căci nu au un alt fiu care să-i îngroape.

¹⁶ [Rafael] i-a zis: „Nu-ți aduci aminte de poruncile tatălui tău care ți-a poruncit să-ți iei soție din casa tatălui tău? Acum, ascultă-mă, frate, și nu te preocupa de demonul acesta! Ia-o, căci eu știu că în noaptea aceasta îți va fi dată ca soție!

¹⁷ Când vei intra în camera nupțială, ia din ficatul peștelui și inima și pune-le peste jăratecul pentru incens: diavolul va mirosi și va fugi și nu se va mai arăta în preajma ei în veci.

¹⁸ Când vei fi pe punctul să fii cu ea, mai întâi ridicăți-vă amândoi, rugați-vă și cereți de la Domnul cerului ca să aibă milă și să vă ocrotească! Nu te teme, pentru că ție ți-a fost menită din veci! Tu o vei elibera, iar ea va merge împreună cu tine. Eu cred că vei avea copii de la ea și-ți vor fi ca frații. Nu te preocupa!”.

¹⁹ Când Tobia a auzit cuvintele lui Rafael și că ea este sora lui, din descendența casei tatălui său, a îndrăgit-o foarte mult și inima lui s-a alipit de ea.

7.

Întâlnirea cu Raguel

¹ Au ajuns la Ecbatana, [Tobia] i-a zis: „Frate Azaria, du-mă direct la Raguel, fratele nostru!”. L-a dus la casa lui Raguel și l-au găsit șezând la intrarea curții. L-au salutat ei mai întâi, iar el le-a zis: „Bucurați-vă mult, fraților! Bine ați venit sănătoși!”. Și i-a dus în casă.

² I-a zis Ednei, soția lui: „Cât de mult seamănă tânărul acesta cu Tobit, fratele meu!”.

³ Edna i-a întrebat și le-a spus: „De unde sunteți fraților?”. Ei i-au răspuns: „Suntem dintre fiii lui Neftali luați captivi la Ninive”.

⁴ Ea le-a zis: „Îl cunoașteți pe Tobit, fratele nostru?”. Ei i-au răspuns: „Îl cunoaștem”.

⁵ Ea le-a zis: „Este sănătos?”. Ei i-au răspuns: „Este sănătos, trăiește!”. Iar Tobia i-a spus: „Este tatăl meu”.

⁶ Raguel a sărit în picioare, l-a îmbrățișat și a plâns. Apoi i-a zis: „Binecuvântarea să fie cu tine, copile! Ești [fiul] unui tată cinstit și bun. O, ce rău nefericit că a fost orbit un om drept și care dădea de pomană!”. Și, căzând pe grumazul lui Tobia, fratele său, a plâns.

⁷ A plâns și Edna, soția lui [Raguel]. Și Sara, fiica lor, a plâns și ea.

⁸ Au înjunghiat un berbec din turmă și i-au întâmpinat din toată inima.

Căsătoria dintre Tobia și Sara

⁹ După ce s-au îmbăiat și s-au spălat, s-au întins ca să mănânce. Tobia i-a zis lui Rafael: „Frate Azaria, spune-i lui Raguel să mi-o dea pe Sara, sora mea!”.

¹⁰ Raguel a auzit cuvântul și i-a zis băiatului: „Mănâncă și bea, simte-te bine în noaptea acesta! Căci nu este un alt om căruia să i se cuvină să o ia pe Sara, fiica mea, în afară de tine, frate, după cum nici eu nu am putere să o dau unui alt om în afară de tine. Căci tu ești [ruda] mea cea mai apropiată și îndată îți voi arăta adevărul, copile!

¹¹ Am dat-o [de soție] la șapte bărbați dintre frații mei și toți au murit în noaptea când au intrat la ea. Acum, mănâncă și bea copile, și Domnul va avea grijă de voi!”.

¹² Tobia i-a spus: „Nu voi mânca și nu voi bea până când nu vei fi de acord cu mine!”. Raguel a zis: „Voi face să-ți fie dată după judecata cărții lui Moise. Căci din cer a fost hotărât să-ți fie dată ție. Ia-o pe sora ta! De acum tu ești fratele ei, iar ea este sora ta. Ea îți este dată de astăzi și până-n veșnicie. Domnul cerului să fie binevoitor cu voi, copile, în noaptea aceasta și să arate față de voi îndurare și pace!”.

¹³ Raguel a chemat-o pe Sara, fiica lui, și ea s-a dus la el. Luându-i mâna, i-a dat-o lui [Tobia] și i-a zis: „Ia-o după lege și după judecata scrisă în cartea lui Moise: îți este dată de soție. Ia-o și du-o la tatăl tău sănătos! Dumnezeu cerului să vă dăruiască pace!”.

¹⁴ A chemat-o pe mama ei și i-a zis să aducă o carte. A scris în carte contractul de căsătorie și așa i-a dat-o de soție după judecata legii lui Moise. După aceasta, au început să mănânce și să bea.

¹⁵ Raguel a chemat-o pe Edna, soția lui, și i-a zis: „Soră, pregătește cealaltă cameră și condu-o [pe Sara] acolo!”.

¹⁶ Ea a mers și a pregătit camera, după cum i-a spus. A adus-o acolo și a plâns pentru ea. Apoi și-a șters lacrimile și i-a zis:

¹⁷ „Ai încredere, fiică! Domnul să-ți dea bucurie în locul suferinței! Ai încredere, fiică!”. Și a ieșit.

8.

Noaptea nunții

¹ Când au terminat de mâncat și de băut, au vrut să se culce. L-au luat pe tânăr și l-au dus în cameră.

² Tobia și-a amintit de cuvântul lui Rafael și a luat ficatul peștelui și inima din desaga pe care o avea și le-a pus pe jăratecul pentru incens.

³ Mirosul peștelui l-a oprit și l-a îndepărtat pe demon spre părțile Egiptului. Rafael a mers, l-a împiedicat acolo și l-a legat imediat.

⁴ [Părinții] au ieșit și au închis ușa camerei. Tobia s-a ridicat de pe pat și i-a zis: „Scoală, soră, să ne rugăm și să cerem de la Dumnezeu nostru să arate față de noi îndurare și grijă!”.

⁵ S-a ridicat și au început să se roage și să ceară să aibă grijă de ei. Și a început să zică:

„Binecuvântat ești tu,

Dumnezeul părinților noștri

și binecuvântat este numele tău

în toate generațiile viitoare!

Să te binecuvânteze cerurile

și toată creația ta în toți vecii!

⁶ Tu l-ai făcut pe Adam

și i-ai dat-o pe Eva, soția lui, ca ajutor și sprijin.

Din amândoi s-a născut tot neamul omenesc.

Tu ai spus: «Nu este bine ca omul să fie singur

Să-i facem un ajutor asemenea lui!».

⁷ Și acum, nu din desfrânare

o iau pe această soră a mea, ci întru adevăr.

Binevoiește să te înduri de mine și de ea

și să îmbătrânim împreună!”.

⁸ Și au zis împreună: „Amin! Amin!”.

⁹ Apoi au dormit peste noapte.

¹⁰ Raguel, sculându-se, i-a chemat pe slujitori la sine, au mers și au săpat o groapă. Căci spunea: „În caz că a murit, să nu

ajungem de răs și de rușine!”.

¹¹ Când au terminat de săpat groapa, Raguel a venit acasă și a chemat-o pe soția lui.

¹² I-a zis: „Trimite-o pe una dintre slujitoare să meargă să vadă dacă trăiește. Dacă a murit, să-l îngropăm ca să nu știe nimeni!”.

¹³ Ei au trimis-o pe slujitoare. Au luat candela, au deschis ușa. Ea a intrat și i-a găsit întinși și dormind împreună.

¹⁴ Slujitoarea a ieșit și le-a făcut cunoscut că el trăiește și că nu s-a întâmplat nimic rău.

¹⁵ Atunci ei l-au binecuvântat pe Dumnezeuul cerului, zicând:

„Binecuvântat ești tu, Dumnezeule,

cu toată binecuvântarea curată!

Să te binecuvânteze în toate veacurile!

¹⁶ Binecuvântat ești pentru că mi-ai făcut bine,

nu după temerile mele,

ci după îndurarea ta cea mare

pe care ai arătat-o față de noi.

¹⁷ Binecuvântat ești tu

pentru că ai arătat îndurare

față de doi [fii] singuri [la părinți]!

Arată-le, stăpâne, îndurare și mântuire

și împlinește-le viața

cu bucurie și îndurare!”.

¹⁸ Atunci le-a poruncit slujitorilor lui să astupe groapa înainte să se facă dimineață.

¹⁹ Apoi i-a zis soției sale să facă multe pâini, să meargă la staul și să aducă doi boi și patru berbeci. A zis să-i taie și au început să-i pregătească.

²⁰ L-a chemat pe Tobia și i-a zis: „Paisprezece zile să nu miști de aici! Rămâi să mâncăm și să bem la mine! Fă să se bucure inima fiicei mele care a fost întristată!”.

²¹ Din câte am, ia de aici jumătate și mergi sănătos la tatăl tău! Iar cealaltă jumătate, când voi muri eu și soția mea, este a voastră. Ai încredere, copile: eu sunt tatăl tău și Edna mama ta! Noi suntem alături de tine și de sora ta de acum și până-n veac. Ai încredere, copile!”.

9.

Retragerea argintului

¹ Atunci Tobia l-a chemat pe Rafael și i-a zis:

² „Frate Azaria, ia cu tine patru slujitori și două cămile și mergi la Raghes. Du-te la Gabael, dă-i scrisoarea semnată ca să primești argintul și ia-l și pe el cu tine la nuntă!”.

³⁻⁴ Tu știi că tatăl meu numără zilele, iar dacă întârzii o zi îl voi mâhni foarte tare. Vezi ce a jurat Raguel și că nu pot să încalc jurământul lui”.

⁵ Rafael, cei patru slujitori și cele două cămile au mers la Raghes în Media și au poposit la Gabael. I-a dat scrisoarea sa semnată și i-a adus la cunoștință că Tobia, fiul lui Tobit, și-a luat soție și-l cheamă la nuntă. Ridicându-se, acesta i-a numărat sacii sigilați și i i-a încredințat.

⁶ S-au sculat devreme și au mers împreună la nuntă. Au mers la Raguel și l-au găsit pe Tobia întins la masă. El a sărit și l-a îmbrățișat, iar [Gabael] a plâns și l-a binecuvântat zicându-i: „Cinstite și bunele, tu fiul unui om cinstit și bun, drept și milostiv! Să-ți dea Domnul binecuvântarea din ceruri, ție și soției tale, tatălui tău și mamei soției tale! Binecuvântat să fie Dumnezeu că l-am văzut pe Tobia, vărul meu, care seamănă cu el!”.

Așteptarea părinților lui Tobia

¹ În fiecare zi Tobit făcea numărătoarea zilelor necesare ca să meargă și să se întoarcă, iar când s-au împlinit zilele și fiul său nu venea,

² a zis: „Oare nu au fost opriți acolo? Sau oare nu a murit Gabael și nu este nimeni care să-i dea argintul?”.

³ Și a început să se întristeze.

⁴ Ana, soția lui, a zis: „Copilul meu a pierit și nu mai este printre cei vii!”. A început să plângă și să jelească pentru copilul ei, zicând:

⁵ „Vai mie, copilul meu! Te-am lăsat să pleci, lumina ochilor mei!”.

⁶ Însă Tobit îi spune: „Taci, nu te preocupa, soră! Este sănătos. Mai degrabă există un motiv de întârziere acolo. Omul care a mers cu el acolo este de încredere și dintre frații noștri. Nu te mâhni pentru el, soră! Îndată va fi aici!”.

⁷ Ea însă îi spunea: „Taci și lasă-mă, nu mă păcăli: fiul meu a pierit”. Și în fiecare zi ieșea în fugă din casă, se uita pe drumul pe care plecase fiul ei și nu se încredea în nimeni. Iar când apunea soarele, intra, îl jelea și îl plângea toată noaptea și nu avea somn.

Întoarcerea la Ninive

⁸ Când s-au împlinit cele paisprezece zile de nuntă pe care Raguel jurase să le facă pentru fiica lui, Tobia a mers la el și i-a zis: „Lasă-mă să plec, căci eu știu că tatăl meu și mama mea nu cred că mă vor mai vedea! Acum, te rog, tată, lasă-mă să merg la tatăl meu, căci ți-am făcut cunoscut cum l-am lăsat!”.

⁹ Raguel i-a zis lui Tobia: „Rămâi, fiule, rămâi cu mine! Voi trimite mesageri la Tobit, tatăl tău, să-i ducă vești despre tine”. Dar [Tobia] a zis: „Nicidecum, ci te rog, lasă-mă să plec acum la tatăl meu!”.

¹⁰ Raguel, ridicându-se, i-a dat-o lui Tobia pe Sara, soția lui, și jumătate din bunurile sale: slujitori, slujitoare, boi și oi, măgari și cămile, haine, argint și obiecte.

¹¹ I-a lăsat să plece sănătos. L-a îmbrățișat și i-a zis: „Fii sănătos, fiule, și mergi sănătos! Domnul cerului să fie binevoitor față de voi și față de Sara, soția ta, și să-i pot vedea pe copiii voștri înainte de a muri!”.

¹² Sarei, fiicei lui, i-a zis: „Mergi la socrul tău, pentru că de acum ei sunt părinții tăi ca și cei care te-au născut! Mergi în pace, fiică, și să aud vești bune despre tine cât trăiesc!”. I-a îmbrățișat și le-a dat drumul.

¹³ Iar Edna i-a spus lui Tobia: „Fiule și frate preaiubit: [Domnul] să te aducă înapoi și să-i văd pe copiii tăi și ai Sarei, fiica mea, cât trăiesc, înainte să mor! În fața Domnului ți-o încredințez pe fiica mea. Să nu o întristezi în toate zilele vieții tale! Mergi în pace, fiule! De acum eu îți sunt mamă, iar Sara soră. Să ne meargă bine tuturor, la fel, în toate zilele vieții noastre!”. I-a sărutat pe amândoi și le-a dat drumul [să plece] sănătoși.

¹⁴ Tobia a plecat de la Raguel sănătos, bucurându-se și binecuvântându-l pe Domnul cerului și al pământului, regele a toate, pentru că i-a călăuzit drumul. Și i-a spus [lui Raguel]: „Să am bucuria să vă cinstesc în toate zilele vieții voastre!”.

Vindecarea lui Tobit

¹ Când s-au apropiat de Caseris, Rafael a zis:

² „Tu știi cum l-am lăsat pe tatăl tău.

³ Să mergem înaintea soției tale și să pregătim casa în timp ce ei vin!”.

⁴ Au mers amândoi împreună, iar [Rafael] i-a zis: „Ia fierea în mână!”. Cu ei a mers câinele, în urma lui și a lui Tobia.

⁵ Ana stătea privind la drum, după fiul ei.

⁶ Presimțind că el vine, i-a zis tatălui lui: „Iată, fiul tău vine împreună cu omul care a mers cu el!”.

⁷ Rafael i-a zis lui Tobia înainte să se apropie de tatăl [lui]: „Știu că ochii lui vor fi deschiși”.

⁸ Întinde-i fierea peștelui pe ochi; medicamentul se va contracta și va îndepărta albeața de pe ochi, iar tatăl tău va privi și va vedea lumina”.

⁹ Ana a alergat, a căzut pe grumazul fiului ei și i-a zis: „Te-am văzut, fiule! De acum pot să mor”. Și a plâns.

¹⁰ Tobit s-a ridicat și, împiedicându-se în picioare, a venit la ieșirea curții.

¹¹ Tobia a mers către el cu fierea peștelui în mână. I-a suflat pe ochi, l-a prins și i-a zis: „Ai încredere, tată!”. A pus medicamentul și l-a ținut acolo.

¹² Apoi a desprins cu amândouă mâinile sale [albeața] din colțul ochilor săi.

¹³ [Tobit] a căzut pe grumazul lui, a plâns și i-a spus: „Te văd, fiule, lumina ochilor mei!”.

¹⁴ Apoi a zis:

„Binecuvântat este Dumnezeu

și binecuvântat este numele său cel mare!

Binecuvântați sunt toți îngerii săi sfinți!

Să fie peste noi numele său cel mare

și binecuvântați să fie toți îngerii în toți vecii!

Pentru că el m-a pedepsit,

dar iată, îl văd pe Tobia, fiul meu!”.

¹⁵ Tobia a intrat bucurându-se și binecuvântându-l pe Dumnezeu cu glas puternic. Tobia i-a făcut cunoscut tatălui său că drumul a fost bun, că a adus argintul și cum a luat-o pe Sara, fiica lui Raguel, de soție: iată, vine și este aproape de poarta [cetății] Ninive.

¹⁶ Tobit a ieșit în întâmpinarea nurorii sale bucurându-se și binecuvântându-l pe Dumnezeu către poarta [cetății] Ninive. Cei din Ninive, văzându-l că umblă și străbate [cetatea] în toată puterea și fără a fi dus de mână de nimeni, s-au mirat. Iar Tobit a mărturisit înaintea lor că Dumnezeu a avut milă de el și i-a deschis ochii.

¹⁷ Tobit s-a apropiat de Sara, soția lui Tobia, fiul său, a binecuvântat-o și i-a zis: „Intră sănătoasă, fiică! Binecuvântat să fie Dumnezeul tău care te-a adus la noi, fiică! Binecuvântat să fie tatăl tău, binecuvântat să fie Tobia, fiul meu, și binecuvântată să fii tu, fiică! Intră sănătoasă în casa mea cu binecuvântare și bucurie! Intră, fiică!”.

¹⁸ În acea zi a fost bucurie mare pentru toți iudeii care erau în Ninive.

¹⁹ Au venit Ahicar și Nadab, nepoții lui, bucurându-se pentru Tobit.

12.

Descoperirea îngerului

¹ Când s-a terminat nunta, Tobit l-a chemat pe Tobia, fiul său, și i-a zis: „Copile, vezi să dai plata omului care a mers cu tine și pune ceva în plus la plată!”.

² El i-a zis: „Tată, cât să-i dau ca plată? Nu aș rămâne păgubit nici dacă i-aș da jumătate din bunurile pe care le-am adus cu mine.

³ Pe mine m-a adus înapoi sănătos; pe soția mea a vindecat-o; a adus argintul împreună cu mine și pe tine te-a vindecat. Cât să-i dau ca plată?”.

⁴ Tobit i-a răspuns: „Este drept să ia jumătate din toate bunurile cu care a venit”.

⁵ L-a chemat și i-a zis: „Ia jumătate din toate bunurile cu care ai venit ca plată pentru tine și mergi sănătos!”.

⁶ Atunci el i-a chemat pe amândoi de o parte și le-a zis: „Binecuvântați-l pe Dumnezeu și dați mărturie în fața tuturor celor vii pentru lucrurile bune pe care le-a făcut cu voi! Lăudați-l și cântați numele lui! Faceți cunoscute cuvintele lui Dumnezeu tuturor

oamenilor cu cinste! Nu încetați să dați mărturie despre el!

⁷ Taina regelui e bine să o ții ascunsă, dar faptele lui Dumnezeu să le faci cunoscute și să dai mărturie cu cinste! Faceți binele și răul nu va da peste voi!

⁸ Este bună rugăciunea [făcută] în adevăr și pomana cu dreptate: este mai bună decât bogăția cu nedreptate. Mai bine să faci pomană decât să aduni aur.

⁹ Pomana te scapă de la moarte și ea curăță orice păcat. Cei care fac pomană vor fi umpluți de viață.

¹⁰ Cei care săvârșesc păcat și nedreptate sunt dușmanii propriului suflet.

¹¹ Vă voi arăta tot adevărul și nu voi ascunde nimic de la voi; v-am arătat deja și v-am spus: «Taina regelui e bine să o ții ascunsă, dar faptele lui Dumnezeu să le faci cunoscute preamărindu-l».

¹² Acum, când te rugai tu și Sara, eu prezentam memorialul rugăciunii voastre înaintea gloriei Domnului. Iar când tu îi îngropai pe cei morți, la fel.

¹³ Când nu ai ezitat să te scoli și să părăsești prânzul, să mergi și să-l iei pe cel mort, eu eram trimis la tine să te încerc.

¹⁴ La fel m-a trimis Dumnezeu ca să te vindec pe tine și pe Sara, nora ta.

¹⁵ Eu sunt Rafael, unul dintre cei șapte îngeri care stau și umblă înaintea gloriei Domnului”.

¹⁶ Cei doi s-au tulburat, au căzut cu fața [la pământ] și s-au înspăimântat.

¹⁷ Dar el le-a zis: „Nu vă temeți! Pacea să fie cu voi! Binecuvântați-l pe Dumnezeu în toți vecii!

¹⁸ Eu când eram cu voi, nu din bunăvoința mea eram cu voi, ci din voia lui Dumnezeu. Pe el binecuvântați-l în toate zilele și lui să-i cântați!

¹⁹ Ați văzut că nu mâncam nimic, ci ați văzut o vedenie.

²⁰ Acum, binecuvântați-l pe Domnul pe pământ și dați mărturie lui Dumnezeu! Iată, eu urc la cel care m-a trimis! Puneți în scris toate câte vi s-au întâmplat!”. Apoi a plecat.

²¹ Ei s-au ridicat și nu au mai putut să-l vadă.

²² Îl binecuvântau, îi cântau lui Dumnezeu și dădeau mărturie despre el pentru toate aceste fapte mari ale sale și pentru cum li s-a arătat îngerul lui Dumnezeu.

13.

Cântarea lui Tobit

¹ [Tobit] a zis:

² „Binecuvântat este în veci Dumnezeu cel viu

și [binecuvântată] să fie împărăția lui!

Căci el pedepsește și tot el se îndură;

El coboară în lăcașul morților, până în adâncul pământului

și tot el scoate din pierzarea cea mare!

Nimic nu scapă de mâna lui.

³ Dați mărturie despre el, fii ai lui Israel, înaintea neamurilor
căci el v-a împrăștiat printre ele.

⁴ Acolo el v-a făcut cunoscută marea sa;

Înălțați-l înaintea a toată făptura!

El este Domnul și Dumnezeul nostru.

El este părintele nostru

și el este Dumnezeu în toți vecii.

⁵ El vă va pedepsi pentru nelegiuirile voastre

și el se va îndura de voi toți
dintre toate neamurile printre care sunteți împrăștiați.

⁶ Când vă veți întoarce la el
din toată inima voastră și din tot sufletul vostru,
ca să înfăptuiți adevărul înaintea lui,
atunci se va întoarce spre voi
și nu-și va mai ascunde fața dinaintea voastră.

⁷ Acum priviți toate câte a făcut cu voi
și dați mărturie despre el cu glas puternic!
Binecuvântați-l pe Domnul dreptății
și înălțați-l pe regele veacurilor!

⁸ *Eu dau mărturie despre el în țara captivității mele
și arăt puterea și măreția lui neamului de păcătoși.
Întoarceți-vă, păcătoșilor,
și înfăptuiți dreptatea înaintea lui!
Cine știe dacă nu va vrea să-și arate îndurarea față de voi!*

⁹ *Eu îl înalț pe Dumnezeuul meu
și sufletul meu pe regele cerului
și se va bucura de măreția lui.*

Ierusalimul cel nou

¹⁰ *Să spună toți și să dea mărturie despre el în Ierusalim!
Ierusalim, cetate sfântă,
te va pedepsi [Domnul] pentru faptele fiilor tăi
și din nou va arăta îndurare față de fiii celor drepti.*

¹¹ *Dă mărturie despre Domnul cum se cuvine,
binecuvântează-l pe regele veacurilor!*
Cortul tău va fi reconstruit pentru tine cu bucurie.

¹² Să-i bucure în tine pe toți cei deportați
și să-i iubească în tine pe toți cei sărmani
în toate generațiile din veacuri!

¹³ Lumină strălucitoare va lumina
până la toate marginile pământului.
Popoare multe vor veni la tine din depărtare
și locuitori de la toate capetele pământului la numele tău cel sfânt
aducând în mâini daruri pentru regele cerului.
Generație după generație își va găsi în tine bucuria
și numele [cetății] alese va fi în generațiile din veacuri.

¹⁴ Blestemați toți cei care vor spune cuvinte grele!
Blestemați vor fi toți cei care te vor nimici
și vor dărâma zidurile tale
și toți cei care vor răsturna turnurile tale
și vor arde casele tale!

Însă binecuvântați vor fi în veac
cei care se vor teme de tine!

¹⁵ Atunci vino și bucură-te de fiii celor drepti!

Căci toți vor fi adunați împreună

și-l vor binecuvânta pe Domnul veacurilor.

Fericiți cei care te iubesc

și fericiți cei care se vor bucura de pacea ta!

¹⁶ Fericiți toți oamenii care se vor întrista pentru tine

din cauza tuturor loviturilor tale!

Căci se vor bucura de tine

și vor vedea toată bucuria ta în veac.

Suflete al meu,

Binecuvântează-l pe Domnul, regele cel mare!

¹⁷ Ierusalimul va fi construit,

iar în cetate o casă [va fi] a lui pentru toți vecii!

Fericit voi fi dacă restul descendenței mele va dăinui

ca să vadă gloria ta

și să dea mărturie despre regele cerului!

Porțile Ierusalimului vor fi construite cu safir și cu smarald,

cu piatră de preț toate zidurile tale.

Turnurile Ierusalimului vor fi construite cu aur

și meterezele cu aur curat.

Străzile Ierusalimului vor fi pavate cu rubin și cu piatră de Sufir!

¹⁸ Porțile Ierusalimului vor intona cântări de veselie

și toate casele lui vor spune:

«Aleluia! Binecuvântat să fie Dumnezeuul lui Israel!».

Și cei binecuvântați vor binecuvânta numele cel sfânt

în veac și pururi!”.

14.

EPILOG

¹ Tobit a terminat cuvintele de mulțumire.

² A murit în pace la o sută doisprezece ani și a fost înmormântat cum se cuvine la Ninive. Avea șaiszeci și doi de ani când a devenit neputincios cu ochii, iar după ce și-a recăpătat vederea a trăit în prosperitate și a dat de pomană. A continuat să-l laude pe Dumnezeu și să dea mărturie despre măreția lui Dumnezeu.

Prezicerile lui Tobia

³ Când era pe moarte, l-a chemat pe Tobia, fiul său, și i-a poruncit, zicând: „Fiule, adu-i pe copii tăi!

⁴ Fugi în Media, pentru că eu cred în cuvântul lui Dumnezeu despre Ninive, cele pe care le-a spus Nahum – că toate vor fi și se vor întâmpla la Atur și la Ninive – și câte au spus profeții lui Israel pe care i-a trimis Dumnezeu, toate se vor întâmpla și nimic nu se va pierde din cuvintele lor: toate se vor împlini la timpul lor. Mai degrabă în Media va fi salvarea decât între asirieni și la Babilon. Căci eu știu și cred că toate cele pe care le-a spus Dumnezeu se vor împlini și vor fi. Nu se va pierde

niciunul dintre cuvinte. Iar frații noștri care locuiesc în țara lui Israel, toți vor fi împrăștiați și vor fi luați captivi din acel pământ bun. Toată țara lui Israel va fi pustie, Samaria și Ierusalimul vor fi un deșert, iar casa lui Dumnezeu va rămâne în tristețe și va fi arsă pentru o vreme.

⁵ Dar Dumnezeu se va îndura de ei și-i va întoarce Dumnezeu în țara lui Israel. Vor reconstrui templul, însă nu unul ca și cel dintâi, până la vremea când se va împlini timpul potrivit. Iar după aceasta se vor întoarce din captivitatea lor cu toții și vor construi Ierusalimul cum se cuvine, iar casa lui Dumnezeu de acolo va fi zidită, așa cum au vorbit despre ea profeții lui Israel.

⁶ Toate neamurile de pe întreg pământul, toate se vor întoarce și se vor teme cu adevărat de Dumnezeu. Toți îi vor părăsi pe idoli lor care i-au amăgit spre minciună prin amăgirile lor și-l vor binecuvânta pe Dumnezeul veacurilor în dreptate.

⁷ Toți fiii lui Israel care vor fi mântuiți în acele zile, își vor aminti de Dumnezeu în adevăr, se vor aduna împreună și vor merge la Ierusalim. Vor locui în siguranță în veci pe pământul lui Abraham și le va fi dat lor. Toți cei care îl iubesc pe Dumnezeu în adevăr se vor bucura, iar cei care vor păcătui și vor săvârși nelegiuire vor dispărea de pe tot pământul.

Ultimele îndemnuri

⁸⁻⁹ Acum, copiii mei, vă poruncesc: slujiți-l pe Dumnezeu în adevăr și faceți ce este plăcut înaintea lui! Copiilor voștri să li se hotărască să facă dreptate și pomană și să-și amintească de Dumnezeu, să binecuvânteze numele lui în orice clipă în adevăr și cu toată puterea lor. Acum, tu, fiule, pleacă din Ninive și nu mai rămâne aici! În ziua în care o vei îngropa pe mama ta alături de mine, chiar în ziua aceea, să nu mai poposești nicio noapte între hotarele ei! Căci văd multă nedreptate în ea și multe înșelăciuni se fac într-însa și nu le este rușine.

¹⁰ Vezi, fiule, câte i-a făcut Nadab lui Ahicar, care l-a crescut! Oare nu a ajuns de viu în pământ? Dumnezeu i-a răsplătit nelegiuirea sub ochii săi și l-a adus la lumină pe Ahicar, iar pe Nadab l-a dus în întuneric pe veci, pentru că a căutat să-l ucidă pe Ahicar. Dând de pomană, l-a scos din lațul morții pe care i-l întinsese Nadab, iar Nadab a căzut în lațul morții și a pierit.

¹¹ Acum, fiilor, vedeți ce face pomană și ce face nelegiuirea: ucide. Iată, sufletul meu se stinge!”. L-au pus pe pat și a murit. Apoi a fost înmormântat cum se cuvine.

Sfârșitul lui Tobia

¹² Când a murit mama lui, Tobia a îngropat-o lângă tatăl lui. Apoi a plecat el și soția lui în Media. S-a așezat la Ecbatana, la Raguel, socrul său.

¹³ I-a îngrijit [pe socri] la bătrânețe cum se cuvine și i-a îngropat la Ecbatana, în Media. A moștenit casa lui Raguel și a lui Tobit, tatăl său.

¹⁴ A murit la o sută șaptesprezece ani cu cinste.

¹⁵ A văzut și a auzit înainte să moară de nimicirea [cetății] Ninive; a văzut ducerea ei în captivitate în Media pe care a făcut-o Ahiahar, regele Mediei. Și l-a binecuvântat pe Dumnezeu pentru toate câte le-a făcut celor din Ninive și din Aturia. S-a bucurat înainte de moarte pentru [căderea cetății] Ninive și l-a binecuvântat pe Domnul Dumnezeu în vecii vecilor.